

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingu á sveitarstjórnarlögum, nr. 138/2011– IRN24010048
Ráðuneyti	Innviðaráðuneytið/skrifstofa sveitarstjórna- og byggðamála
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	6.5.2025

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifabáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifabættir á fjárhag ríkissjóðs

Ekki er gert ráð fyrir fjárhagsáhrifum á ríkissjóð.

2. Tekjubreytingar.

Ekki er gert ráð fyrir tekjuáhrifum á ríkissjóð.

3. Útgjaldabreytingar.

Ekki er gert ráð fyrir útgjaldabreytingum hjá ríkissjóði.

4. Eignabreytingar

Ekki er gert ráð fyrir eignabreytingum hjá ríkissjóði.

5. Aðrir áhrifabættir varðandi ríkisfjármál

a) Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum –

– Ósamræmi ekki fyrirséð.

b) Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál –

– Ósamræmi ekki fyrirséð.

c) Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs –

– Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á uppbyggingu skattkerfis og ekki teljandi áhrif á uppbyggingu tekjuöflunar ríkisins.

d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur

– Ekki er gert ráð fyrir nýjum heimildum til innheimtu þjónustugjalda.

e) Rekstrarform ríkisstarfsemi

– Á ekki við.

f) Opinber innkaup og útboð

– Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á opinber innkaup og útboð.

g) Eignaumsýsla ríkisins

– Ekki er gert ráð fyrir breytingum á eignaumsýslu ríkisins.

h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna

- Ekki er búist við því að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna. i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins. Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara. - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að fela í sér neina ríkisstyrki eða ívilnanir.
B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun 1. Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins: a) í gildandi fjárlögum - Ekki er gert ráð fyrir fjárhagsáhrifum í gildandi fjárlögum. b) í fjárlagafrumvarpi komandi árs - Ekki er gert ráð fyrir að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif í fjárlagafrumvarpi komandi árs. c) í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar - Ekki er fyrir séð að útgjöld muni aukast vegna frumvarpsins. 2. Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum? 3. Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu? - Ekki er talið að ný eða aukin tekjuöflun verði til með frumvarpinu.
C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni 1. Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið. - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif sem máli skipta varðandi hagstjórnarsjónarmið. 2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnssýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999. – Sjá leiðarvísinn „Grunnmat á eftirlitsreglum Á ekki við skv. 1. gr. laga um opinberar eftirlitsreglur nr. 27/1999. 3. Samkeppnisskilyrði a) Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta) - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa áhrif á fjölda fyrirtækja á markaði. b) Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja) - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins leiði til þess að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti. c) Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd - Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa neinar breytingar í för með sér sem leitt geti til takmarkana á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni.

- d) Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum)
- Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa takmarkandi áhrif á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti.

D. Önnur áhrif

1. Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011.

- Áhrif á sveitarfélög liggja ekki fyrir að svo stöddu. Tillögur að breytingum á fjármálakafla sveitarstjórnarlaga mun eftir atvikum hafa áhrif á framsetningu ársreikninga og fjárhagsáætlana sveitarfélaga. Þá kunna breyttar reglur um atvinnuþáttöku sveitarfélaga að hafa áhrif á fjárhag þeirra. Aðrar breytingar kunna einnig að áhrif á fjárhag þeirra, svo sem tillögur til að bæta starfsaðstæður kjörinna fulltrúa. Ítarlegra mat verður unnið á fjárhag sveitarfélaga þegar frumvarpsdrög liggja fyrir.

2. Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi).

Ath. tilkynningarskyldu til ESA með fjögurra mánaða fyrirvara, sbr. 1. og 2. gr. reglugerðar nr. 666/2011

- Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa breytingar í för með sér sem hafi áhrif á frelsi til að veita þjónustu.

3. Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000.

- Ekki er talið að samþykkt frumvarpsins hafi áhrif á framangreint.

4. Áhrif á byggðalög.

- Til skoðunar eru ákvæði sveitarstjórnarlaga sem fjalla um nefnd um hluta sveitarfélags en tilgangurinn er að styðja við ólík byggðalög innan sama sveitarfélags.

5. Áhrif á jafnrétti kynjanna.

- Lagabreytingar varðandi bættar starfsaðstæður kjörinna fulltrúa í sveitarstjórnnum miða m.a. að því að auka jafnrétti. Ítarlegra jafnréttismat verður unnið þegar frumvarpsdrög liggja fyrir.

6. Áhrif á lýðheilsu.

- Ekki er talið að frumvarpið komi til með að hafa teljandi áhrif á lýðheilsu.

7. Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir.

- Ekki er talið að frumvarpið komi til með að hafa teljandi áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir.

8. Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri.

- Breytingar ekki fyrirséðar.

9. Áhrif á stjórnýslu, s.s. hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni.

- Gert verður ráð fyrir einföldun og aukinni skilvirkni á eftirlitshlutverki ráðuneyta með samþykktum og samningum sveitarfélaga um samvinnu.

10. Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, s.s. aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar.

- Ekki er fyrirséð að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa í för með sér breytingar sem hafi teljandi áhrif á stöðu einstakra þjóðfélagshópa fram yfir aðra.

11. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun.

- Ekki er fyrirséð að samþykkt frumvarpsins komi til með að hafa teljandi áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. **Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag**

Frumvarpið mun ekki hafa fjárhagsáhrif á ríkissjóð.

2. **Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á.**

Er til skoðunar.

3. **Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat).** Samfélagslegur ávinningur felst m.a. í skýrara lagaumhverfi sem tekur betur mið af þróun sveitarstjórnarstigsins og hefur margvíslegan ávinning í för með sér, m.a. skilvirkari stjórnsýslu, aukið réttaröryggi borgara, minni líkur á ágreiningi kjörinna fulltrúa og eykur líkur á aukinni lýðræðisþátttöku.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

1. **Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?**
2. **Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?**
3. **Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?**